UNGAS SYN PÅ AI-ANVÄNDNING

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

BAKGRUND

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av UNICEF. Syftet med undersökningen är att kartlägga ungas syn på AI-användning

RESULTAT

Resultaten levereras i en diagramrapport. Markerade signifikanta skillnader i rapporten (kön, ålder och region) är i jämförelse mot totalen. *En signifikant skillnad innebär att ett värde i en undergrupp, t.ex. kön, avviker från totalvärdet i så stor utsträckning att det inte kan ses som slumpmässigt.*

Resultatet är efterstratifierat, dvs. i efterhand viktat mot kända populationstal i syfte att korrigera eventuella skevheter i stickprovet jämfört med målpopulationen.

GENOMFÖRANDE

Antal genomförda intervjuer: 551

Fältperiod 26 - 29 juni 2026

Undersökningen är genomförd via webb-intervjuer i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, och via SMS, vilket garanterar representativa resultat. Detta innebär att resultaten är generaliserbara till den aktuella målpopulationen.

Eftersom målgruppen består av personer under 18 år har deltagande i undersökningen först godkänts av vårdnadshavare. Efter vårdnadshavarens godkännande har barnet fått besvara frågorna via en länk till undersökningen.

MÅLGRUPP

Barn/unga 14-17 år, riksrepresentativt

Ålder: 14-17 år

FELMARGINAL

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Felmarginalens storlek beror på andelen som svarar samt antalet intervjuer som har genomförts. Nedan ses exempel på felmarginaler vid olika utfall i undersökningen:

Vid 551 intervjuer:
Vid utfall 20/80: +/- 3,34%
Vid utfall 50/50: +/- 4,17%

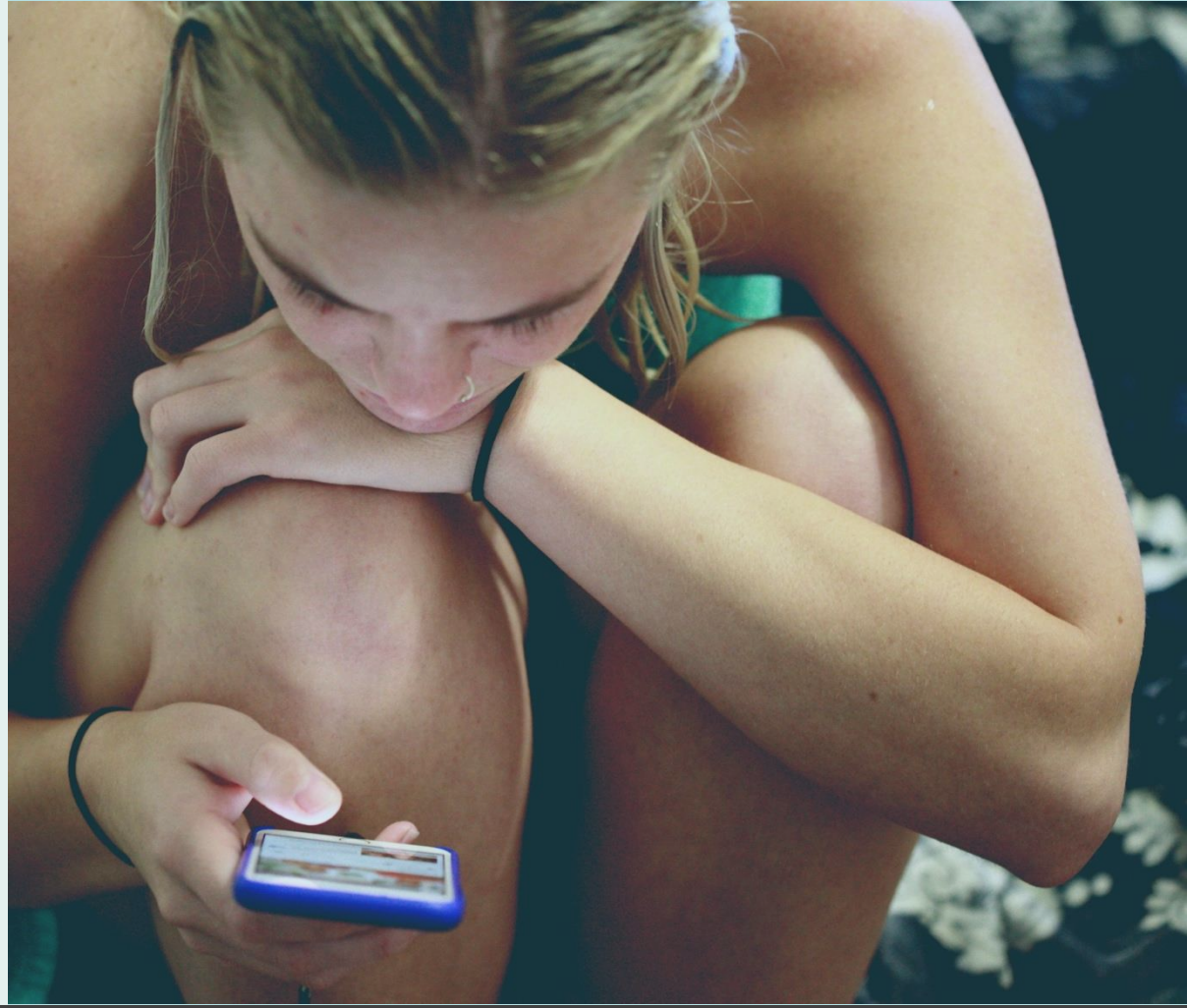
© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

KORT SAMMANFATTNING

- Nära nio av tio (86%) har använt generativa AI-tjänster under de senaste 30 dagarna
- Drygt hälften (53%) har lärt sig mest om hur man använder generativ AI genom att testa själv i AI-tjänsten
- Av de som lärt sig om AI via sociala medier, har tre av fyra (75%) främst lärt sig via TikTok
- Flest lär sig om eventuella risker med generativ AI från lärare, sociala medier och föräldrar
- Nära sju av tio har under de senaste 30 dagarna använt generativ AI för att få hjälp med att förklara saker man inte förstod i skolan
- Nära en av fyra (23%) är orolig över att bli latare på grund av sin AI-användning
- Nära sex av tio (56%) känner sig oroliga för människor som använder AI-tjänster för att sprida falsk information
- Nära tre av fyra (74%) skulle först vända sig till sin mamma angående få råd om något i förtroende

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

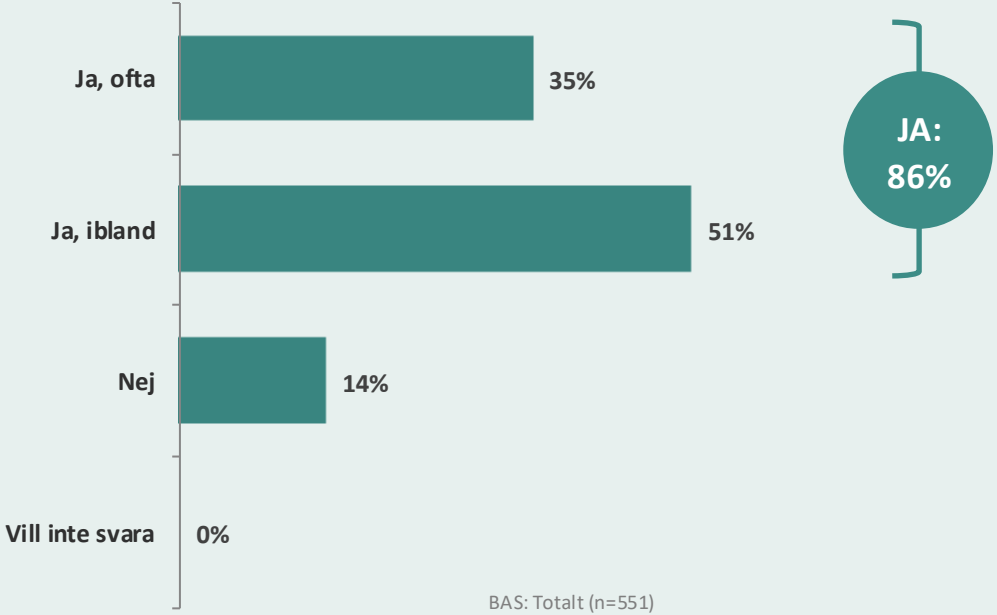
RESULTAT

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Nära nio av tio har använt generativa AI-tjänster under de senaste 30 dagarna

FRÅGA: Har du under de senaste 30 dagarna använt generativa AI-tjänster? Info: vi menar t.ex. ChatGPT, Gemini, Claude, Co-pilot, Snapchat My AI eller andra liknande AI-tjänster där du kan chatta, få svar, skapa texter, bilder, videoklipp, musik mm?

Signifikanta skillnader mot totalen.
Följande undergrupper svarar i högre grad:

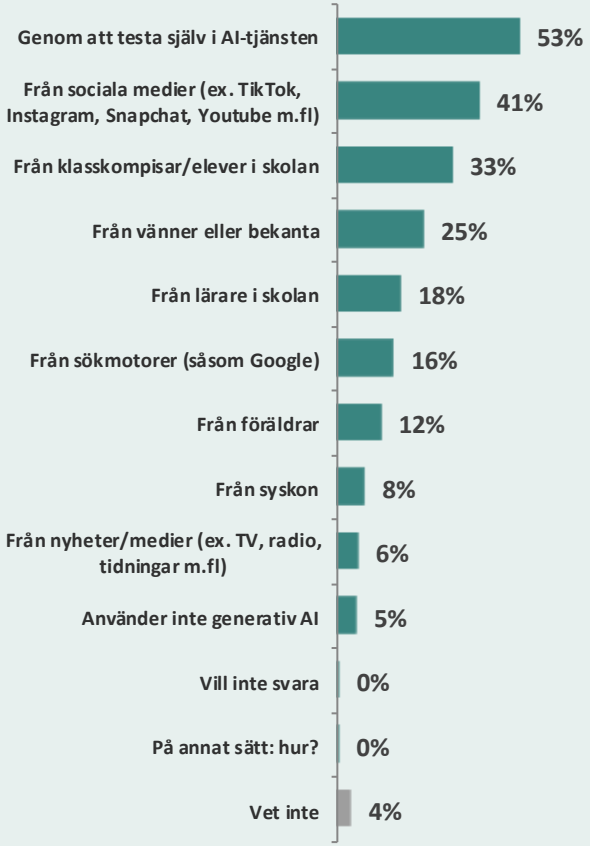
Nej (14%)

- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (21%)
- Region: Västra (22%)

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Drygt hälften har lärt sig mest om hur man använder generativ AI genom att testa själv i AI-tjänsten

FRÅGA: Var skulle du säga att du lärt dig mest om hur du använder generativ AI (ex. ChatGPT, Gemini, Claude, Co-pilot, Snapchat My AI eller andra liknande AI-tjänster)? *Flera svar möjliga*

BAS: Totalt (n=551)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Lär sig mest genom att testa själv i AI-tjänsten (53%)

- Har under de senaste 30 dagarna ofta använt generativa AI-tjänster (64%)

Lär sig mest från klasskompisar/elever i skolan (33%)

- Region: Södra (42%)

Lär sig mest från lärare i skolan (18%)

- Kön: Tjej (26%)

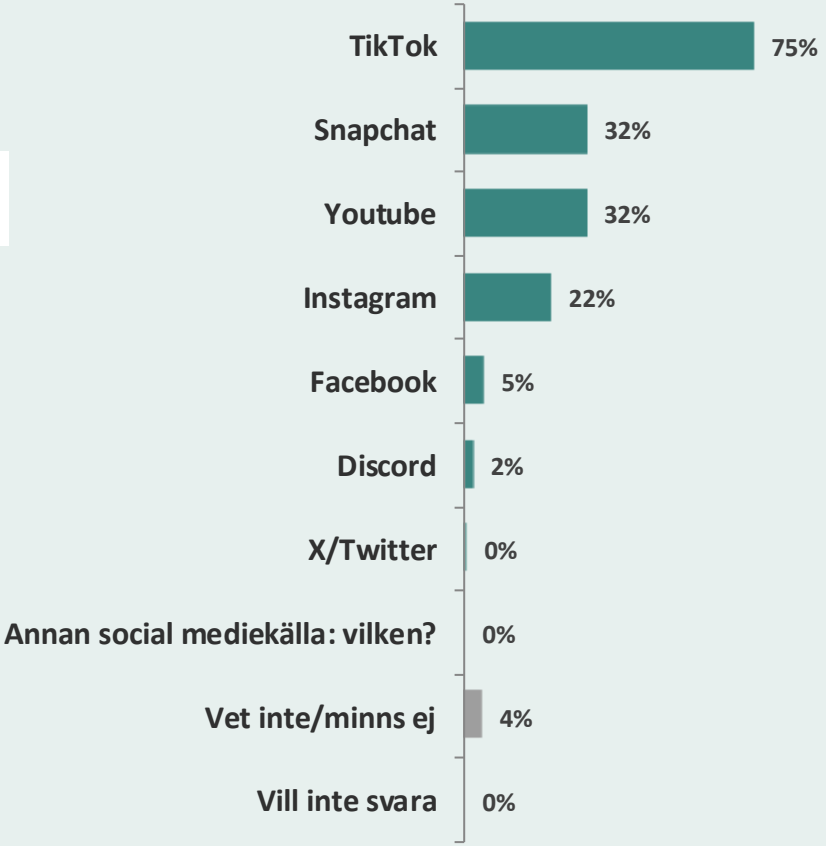
Lär sig mest från sociala medier (ex. TikTok, Instagram, Snapchat, Youtube m.fl) (41%)

- Kön: Tjej (46%)

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Tre av fyra som lärt sig om AI via sociala medier har främst lärt sig via TikTok

FRÅGA: Från vilka sociala medier har du främst lärt dig om hur du använder generativ AI?
Flera svar möjliga

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

TikTok (75%)
- Kön: Tjej (83%)
- Ålder: 16-17 år (82%)

Youtube (32%)
- Kön: Kille (46%)

BAS: Fått kunskap från sociala medier (n=225)

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Flest lär sig om eventuella risker med generativ AI från lärare, sociala medier och föräldrar

FRÅGA: Varifrån skulle du säga att du lärt dig mest om eventuella risker med generativ AI, inklusive vad du får använda generativ AI till och vad du inte får använda det till? *Flera svar möjliga*

BAS: Totalt (n=551)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Lär sig mest om risker från lärare i skolan (43%)
- Kön: Tjej (48%)

Lär sig mest om risker från sociala medier (ex. TikTok, Instagram, Snapchat, Youtube m.fl) (34%)
- Kön: Tjej (42%)

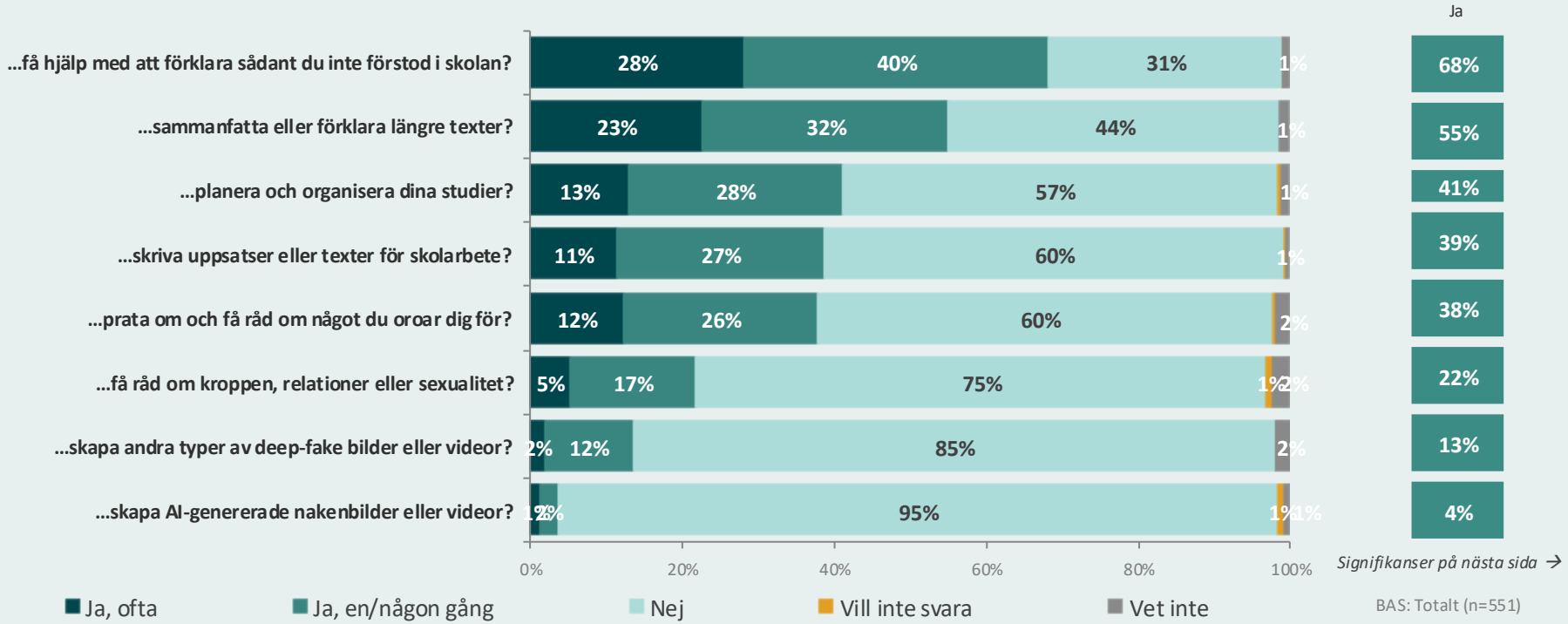
Lär sig mest om risker från föräldrar (30%)
- Region: Södra (37%)

Lär sig mest om risker från vänner eller bekanta (13%)
- Region: Stockholm (20%)

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Nära sju av tio har under de senaste 30 dagarna använt generativ AI för att få hjälp med att förklara saker man inte förstod i skolan

FRÅGA: Har du under de senaste 30 dagarna använt generativ AI för att…

Signifikanser på nästa sida →

BAS: Totalt (n=551)

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Signifikanta skillnader mot totalen

FRÅGA: Har du under de senaste 30 dagarna använt generativ AI för att…

Följande undergrupper svara **ja (ofta/ibland)** i högre grad att de använt AI för att:

Få hjälp med att förklara sådant de inte förstod i skolan (68%)

- Har under de senaste 30 dagarna ofta använt generativa AI-tjänster (83%)
- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner(76%)
- Region: Stockholm (75%)

Planera och organisera sina studier (41%)

- Kön: Tjej (47%)
- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner(51%)
- Region: Stockholm (50%)

Sammanfatta eller förklara längre texter (55%)

- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner(61%)

Skapa andra typer av deep-fake bilder eller videor (13%)

- Har under de senaste 30 dagarna ofta använt generativa AI-tjänster (20%)
- Region: Västsverige (20%)
- Region: Västra (20%)

Följande undergrupper svara **nej** i högre grad att de använt AI för att:

Få hjälp med att förklara sådant de inte förstod i skolan (31%)

- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (41%)

Planera och organisera sina studier (57%)

- Kön: Kille (62%)
- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (66%)

Sammanfatta eller förklara längre texter (44%)

- Ålder: 14-15 år (49%)

Skriva uppsatser eller texter för skolarbete (60%)

- Har under de senaste 30 dagarna ibland använt generativa AI-tjänster (66%)
- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (68%)

Få råd om kroppen, relationer eller sexualitet (75%)

- Har under de senaste 30 dagarna ibland använt generativa AI-tjänster (81%)

Skapa andra typer av deep-fake bilder eller videor(85%)

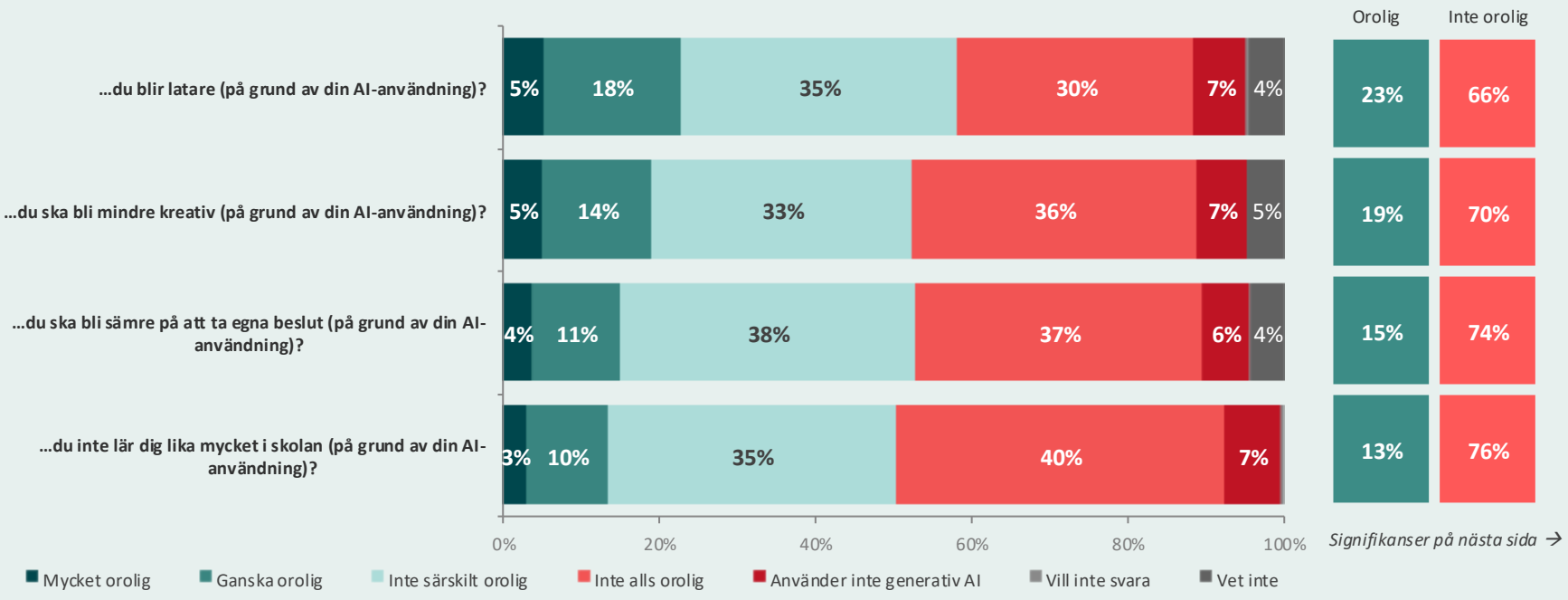
- Region: Södra (90%)

BAS: Totalt (n=254)

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Nära en av fyra är orolig över att bli latare på grund av sin AI-användning

FRÅGA: När du använder AI-tjänster, i vilken grad känner du dig orolig för att...

BAS: Totalt (n=551)

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Signifikanta skillnader mot totalen

FRÅGA: När du använder AI-tjänster, i vilken grad känner du dig orolig för att…

Följande undergrupper är **oroliga (mycket eller ganska)** i högre grad att de:

Ska bli mindre kreativa (på grund av deras AI-användning) (19%)

- Har under de senaste 30 dagarna ofta använt generativa AI-tjänster (24%)
- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner(24%)

Ska bli latare (på grund av deras AI-användning) (23%)

- Har under de senaste 30 dagarna ofta använt generativa AI-tjänster (28%)

Inte lär sig lika mycket i skolan (på grund av deras AI-användning) (13%)

- Region: Södra (21%)

Följande undergrupper är inte **oroliga (särskilt eller inte alls)** i högre grad att de:

Ska bli mindre kreativa (på grund av deras AI-användning) (70%)

- Har under de senaste 30 dagarna ibland använt generativa AI-tjänster (75%)

Ska bli sämre på att ta egna beslut (på grund av deras AI-användning) (74%)

- Har under de senaste 30 dagarna ofta använt generativa AI-tjänster (81%)

Inte lär sig lika mycket i skolan (på grund av deras AI-användning (76%)

- Har under de senaste 30 dagarna ofta använt generativa AI-tjänster (84%)
- Region: Mellansverige (84%)

Ska bli latare (på grund av deras AI-användning) (66%)

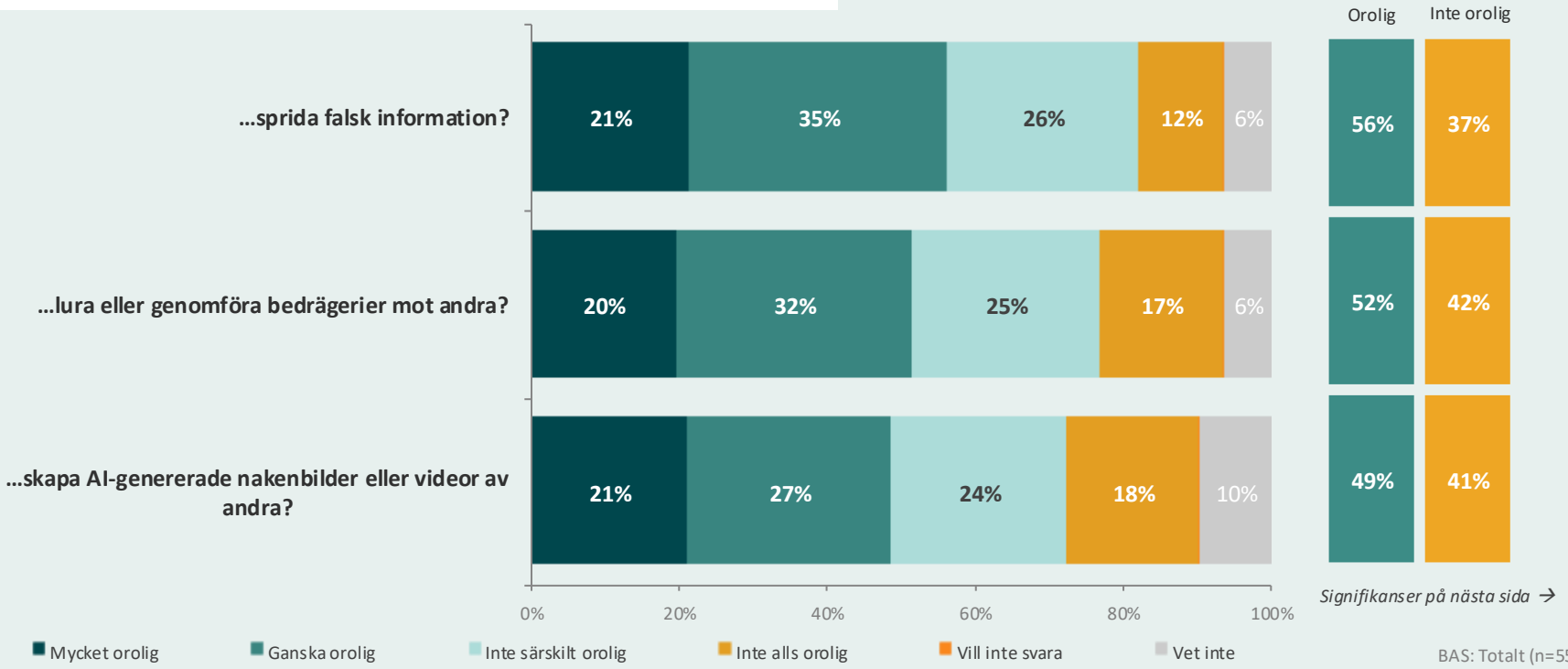
- Har under de senaste 30 dagarna ibland använt generativa AI-tjänster (71%)

BAS: Totalt (n=254)

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Nära sex av tio känner sig oroliga för människor som använder AI-tjänster för att sprida falsk information

FRÅGA: I vilken grad känner du dig orolig för människor som använder AI-tjänster för att...

Signifikanser på nästa sida →

BAS: Totalt (n=551)

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Signifikanta skillnader mot totalen

FRÅGA: I vilken grad känner du dig orolig för människor som använder AI-tjänster för att…

Följande undergrupper är **oroliga (mycket eller ganska)** i högre grad för människor som använder AI-tjänster för att:

Lura eller genomföra bedrägerier mot andra (52%)

- Region: Södra (63%)

Skapa AI-genererade nakenbilder eller videor av andra (49%)

- Kön: Tjej (54%)

Sprida falsk information (56%)

- Region: Södra (68%)

Följande undergrupper är **inte oroliga (särskilt eller inte alls)** i högre grad för människor som använder AI-tjänster för att:

Skapa AI-genererade nakenbilder eller videor av andra (41%)

- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (50%)

Sprida falsk information (37%)

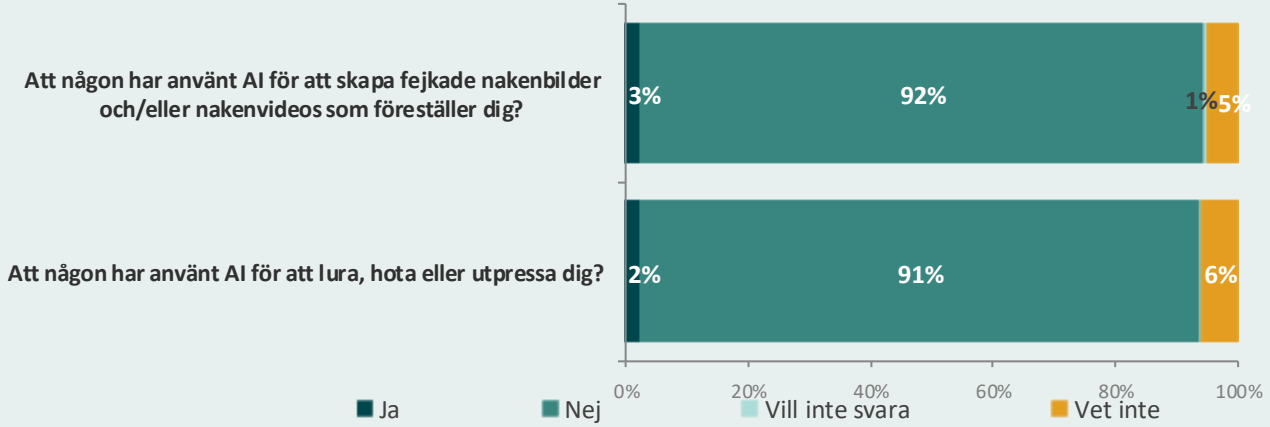
- Region: Västra (46%)

BAS: Totalt (n=254)

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Tre procent uppger att någon använt AI för att skapa en fejkad nakenbild/-video som föreställer dem själva

FRÅGA: Har du under de senaste 12 månaderna varit med om något av följande?

BAS: Totalt (n=551)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Att någon har använt AI för att skapa fejkade nakenbilder och/eller nakenvideos som föreställer dig (3%)

- Har under de senaste 30 dagarna ofta använt generativa AI-tjänster (5%)

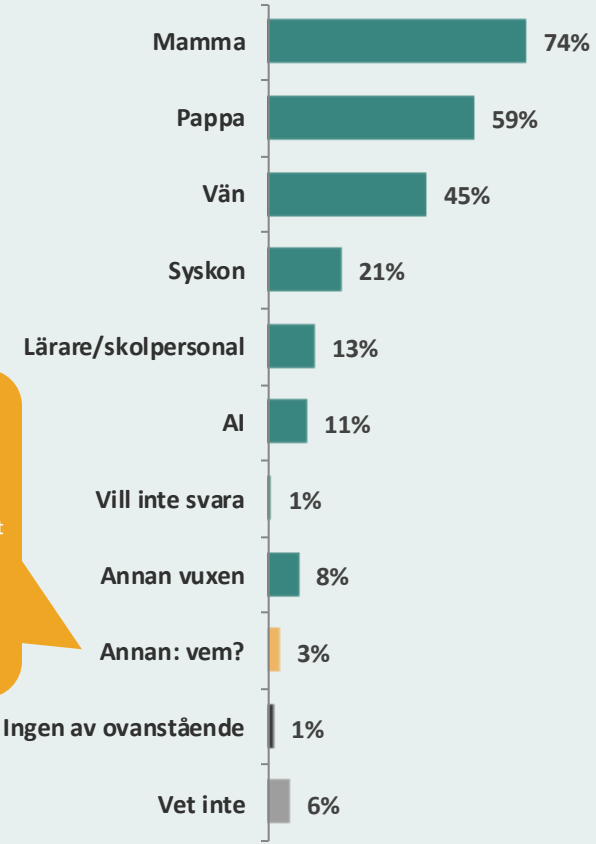
Att någon har använt AI för att lura, hota eller utpressa dig (2%)

- Har under de senaste 30 dagarna ofta använt generativa AI-tjänster (5%)

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

Nära tre av fyra skulle först vända sig till sin mamma angående få råd om något i förtroende

FRÅGA: Om du skulle ha behov av att få råd om något i förtroende, vem/vilka skulle du vända dig till först? *Max tre alternativ*

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Skulle vända sig först till pappa (59%)

Kön: Kille (63%)

Skulle vända sig först till en vän (45%)

- Kön: Tjej (55%)

Skulle vända sig först till AI (11%)

- Har under de senaste 30 dagarna ofta använt generativa AI-tjänster (20%)
- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner(16%)

Exempel på annat:
- Partner
- Kusin
- Någon utbildad med tystnadsplikt
- Onlinekompis
- Kurator
- Mor/farförälder
- Kontaktperson
- Sökmotor

För samtliga öppna svar, se bifogad Excelfil

BAS: Totalt (n=551)

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

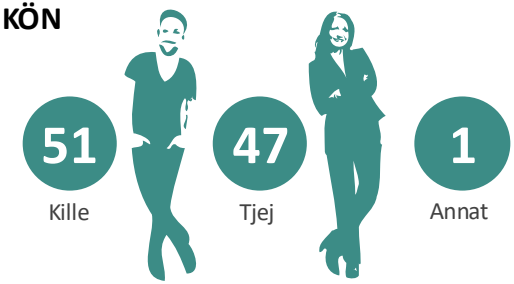
BAKGRUND

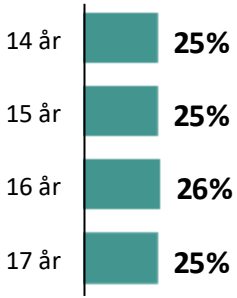
 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

BAKGRUND

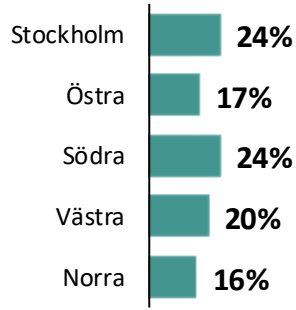
KÖN

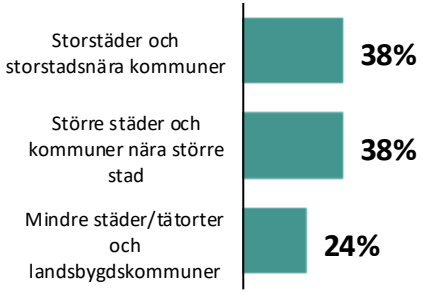
ÅLDER

Region

Ort

Har svarat på denna undersökning

BAS: Totalt (n=224)

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

KONTAKT NOVUS

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

VI PÅ NOVUS ÄLSKAR FRÅGOR

Kontakter på Novus

Business Advisor
Peter Blid
Mobil: +46 790 73 80 66
E-post: peter.blid@novus.se

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

OM NOVUS UNDERSÖKNINGAR

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

PUBLICERINGSREGLER

Resultat från undersökningar som har initierats och bekostats av uppdragsgivare får inte lämnas vidare till annan part utan uppdragsgivarens tillstånd.

Rapporten är i första hand avsedd för uppdragsgivarens interna bruk och eventuella samarbetspartners. Uppdragsgivaren får publicera eller återge delar av materialet externt, under eget ansvar, förutsatt att Novus anges som källa och att publiceringen inte strider mot lag, sekretessavtal eller tredje parts rättigheter.

Vid extern publicering ansvarar uppdragsgivaren för att presentationen av resultaten inte är vilseledande. Novus ansvarar för undersökningens genomförande, metod och redovisade resultat i levererat underlag, men inte för uppdragsgivarens externa tolkningar eller formuleringar.

Novus granskar eller godkänner inte publiceringsmaterial i förväg. På uppdragsgivarens begäran kan Novus dock, mot ersättning, granska uppdragsgivarens externa kommunikation avseende undersökningen före publicering.

Om Novus uppmärksammas på felaktiga eller vilseledande påstående förbehåller sig Novus rätten att begära rättelse och/eller offentligt klargöra vad undersökningen visar. Om korrigering behöver göras till följd av uppdragsgivarens publicering eller kommunikation förbehåller sig Novus rätten att debitera uppdragsgivaren för nedlagd tid och eventuella kostnader.

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

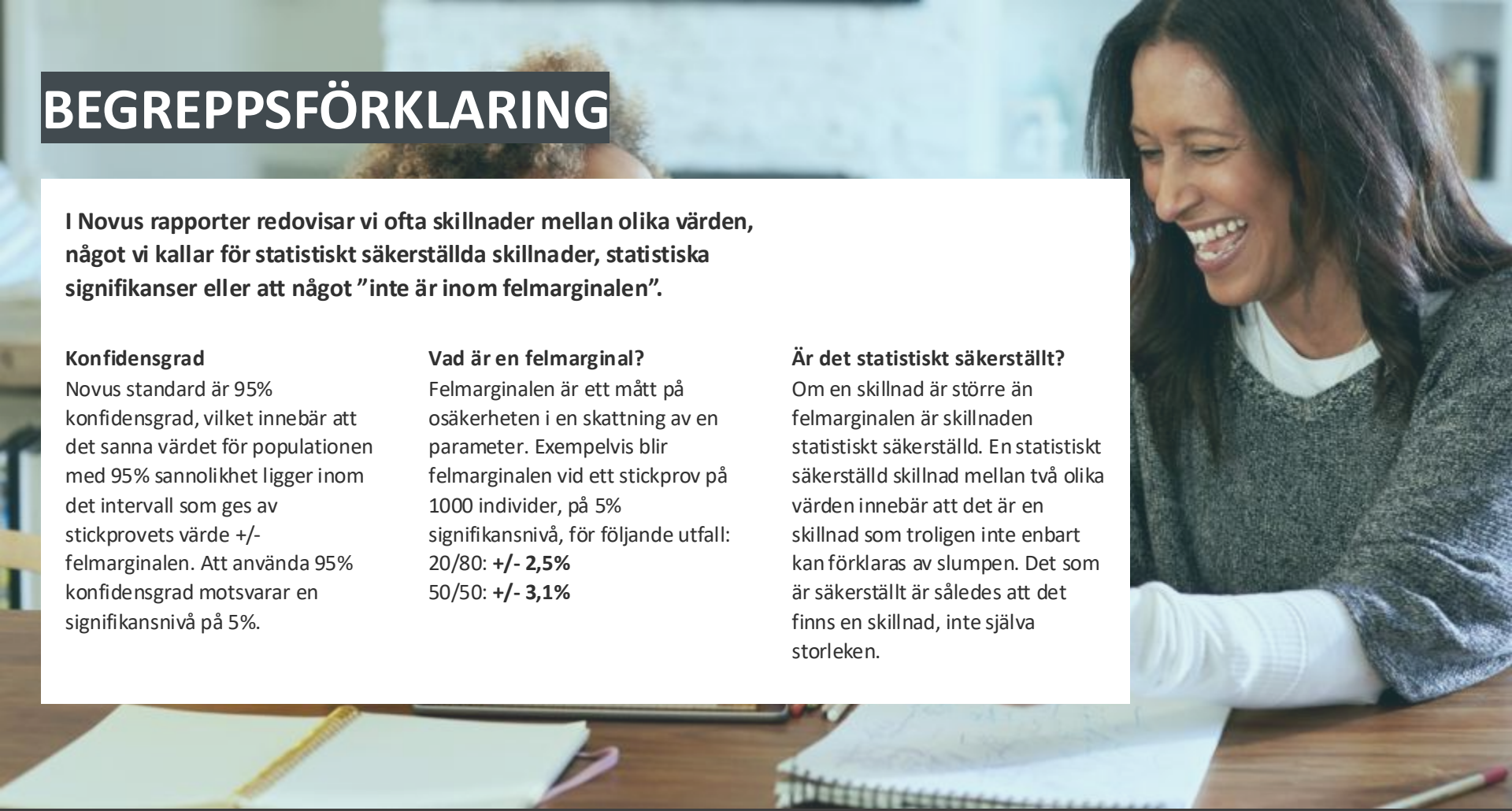
Novus är via moderbolaget **Gallup Nordic** Sveriges representant för Gallup International.

Sveavägen 59, 113 59 Stockholm

Tel +46 (0)8 128 196 00
Mail: info@novus.se

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

BEGREPPSFÖRKLARING

I Novus rapporter redovisar vi ofta skillnader mellan olika värden, något vi kallar för statistiskt säkerställda skillnader, statistiska signifikanser eller att något ”inte är inom felmarginalen”.

Konfidensgrad
Novus standard är 95% konfidensgrad, vilket innebär att det sanna värdet för populationen med 95% sannolikhet ligger inom det intervall som ges av stickprovets värde +/- felmarginalen. Att använda 95% konfidensgrad motsvarar en signifikansnivå på 5%.

Vad är en felmarginal?
Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Exempelvis blir felmarginalen vid ett stickprov på 1000 individer, på 5% signifikansnivå, för följande utfall:
20/80: **+/- 2,5%**
50/50: **+/- 3,1%**

Är det statistiskt säkerställt?
Om en skillnad är större än felmarginalen är skillnaden statistiskt säkerställd. En statistiskt säkerställd skillnad mellan två olika värden innebär att det är en skillnad som troligen inte enbart kan förklaras av slumpen. Det som är säkerställt är således att det finns en skillnad, inte själva storleken.

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

KORT OM NOVUS KOMMUNGRUPPSINDELNING

I rapporten redovisas signifikanta skillnader för tre huvudgrupper av kommuner; storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Novus använder SKR:s kommungruppsindelning från 2023.

A. STORSTÄDER OCH STORSTADSNÄRA KOMMUNER

A1. Storstäder - kommuner med minst 200 000 invånare i den största tätorten.

A2. Pendlingskommun nära storstad – kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

B. STÖRRE STÄDER OCH KOMMUNER NÄRA STÖRRE STAD

B3. Större stad - kommuner med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.

B4. Pendlingskommun nära större stad - kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en större stad.

B5. Lågpendlingskommun nära större stad – kommuner med mindre än 40% utpendling till arbete i en större stad.

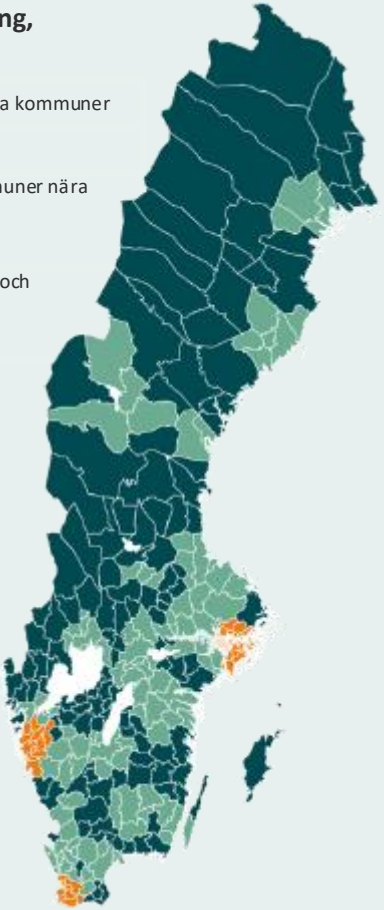
C. MINDRE STÄDER/TÄTORTER OCH LANDSBYGDSKOMMUNER

C6. Mindre stad/tätort - kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten.

C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort - kommuner med minst 30% ut- eller inpendling till mindre ort.

C8. Landsbygdskommun - kommuner med mindre än 15 000 invånare i den största tätorten, lågt pendlingsmönster (mindre än 30%).

C9. Landsbygdskommun med besöksnäring - landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, det vill säga antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.

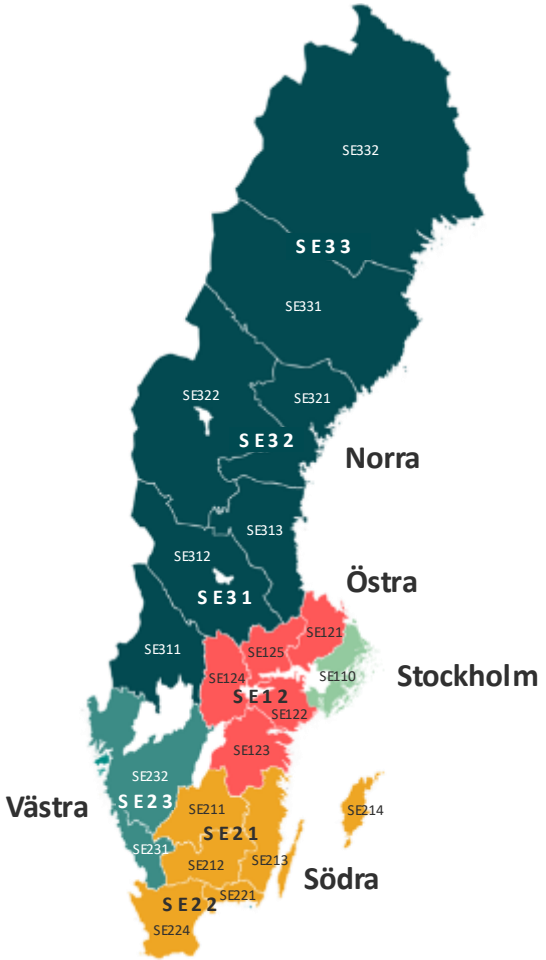

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

NOVUS SVERIGEPANEL – STANDARD FÖR REGIONER

Fr.o.m 1 januari 2023

5 regioner	Andel
Stockholm SE11 Stockholm	23,2%
Östra SE12 Östra Mellansverige	16,7%
Södra SE22 Sydsverige SE21 Småland med öarna	23,2%
Västra SE23 Västsverige	20,0%
Norra SE32 Mellersta Norrland SE33 Övre Norrland SE31 Norra Mellansverige	16,9%

© Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

KORT OM NOVUS SVERIGEPANEL

Fråga gärna efter mer information kring vårt panelmanagement!

Novus Sverigepanel består av ungefär 60 000 paneldeltagare. Panelen är slumpmässigt rekryterad (man kan inte anmäla sig själv för att tjäna pengar eller för att man vill påverka opinionen) och är riksrepresentativ avseende ålder, kön och region i åldersspannet 18–84 år. Eventuella skevheter i panelstruktur avhjälps genom att ett riksrepresentativt urval dras från panelen samt av att resultatet viktas.

Vi vårdar vår panel väl genom så kallad panelmanagement. Det innebär bland annat att vi ser till att man inte kan delta i för många undersökningar under en kort period, inte heller i flera liknande undersökningar. Vi har också ett system för belöningar till panelen.

Undersökningsgenomförande

Ett urval ur panelen dras. Dessa får en inbjudan till undersökningen via e-post. Inbjudan innehåller information om hur lång tid undersökningen tar att besvara, sista svarsdatum samt en länk som man klickar på för att komma till frågeformuläret. Man kan besvara alla frågor på en gång alternativt göra paus och gå tillbaka till frågeformuläret vid ett senare tillfälle.

När datainsamlingen är klar påbörjas databearbetningen. Därefter produceras tabeller och en rapport sammanställs.

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.

KORT OM KVALITET I WEBBPANELER

Novus Sverigepanel håller hög kvalitet. Vi genomför kontinuerligt kvalitetskontroller och valideringar av både panelen och de svar som paneldeltagarna ger.

I jämförande studier har vi konstaterat att panelmedlemmarna i Novus panel ägnar tillräckligt med tid på sig för att svara på frågor noggrant och att det också finns en logik i svaren (exempel: om man tycker om både glass och choklad, då tycker man också om chokladglass). I andra paneler, bl.a. de som är självrekryterade ser vi inte denna logik i samma utsträckning.

En öppen panel stimulerar även proffstyckare som är ute efter att påverka och/eller respondenter som främst prioriterar belöning. Undersöknings-företagen ska mäta, inte påverka.

Novus panelmedlemmar besvarar i genomsnitt 12 undersökningar per år, vilket är betydligt färre undersökningar än i många andra paneler. Novus använder även karantänsregler så en panelmedlem som lärt sig något i en tidigare undersökning inte sedan får en uppföljande undersökning i samma ämne.

Några viktiga checkpoints när man genomför webbundersökningar i paneler:

- Panelen ska vara slumpmässigt rekryterad för att kunna leverera resultat som är riksrepresentativa
- Undersökningsföretaget ska för varje enskild undersökning bjuda in ett slumpmässigt urval.
- Panelmedlemmarna ska inte få för många undersökningar eller liknande undersökningar.
- Panelen ska skötas med ett bra panelmangement avseende panelsupport, belöningar, validering av svar osv.
- Tid för fältarbetet (genomförandet av intervjuer) ska alltid redovisas och helst innehålla både vardagar och helgdagar.

 © Novus, a Gallup Nordic company - 2026. All rights reserved.